

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ
วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์ ครั้งที่ ๑
“การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม”
The 1st National Conference on Research for Development,
Dissemination and Modern Technology Relaying to Society
Phanomwan College of Technology

16-17 กรกฎาคม 2559
ณ โรงแรมสีมาธานี นครราชสีมา

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
กระทรวงอุตสาหกรรม
หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา
สมาคมนักวิจัย

กลุ่มวิชาที่นำเสนอผลงานวิจัยทั้งภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์

- กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และ เศรษฐศาสตร์
- กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม
The 1st National Conference on Research for Development Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวัน
เรื่อง ผู้ทรงคุณวุฒิได้อ่านบทความ
ระดับชาติ ครั้งที่ 1
“การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม”
ณ โรงแรมสีมาธานี จ.นครราชสีมา
Phanomwan College of Technology
The 1st National Conference on Research for Development,
Dissemination and Modern Technology Relay to Society

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันกำหนดให้มีการจัดการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติครั้งที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวัน “การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม” ประกอบด้วย

- งานวิจัยและสร้างสรรค์ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ (Humanities, Social Sciences and Economics)
- งานวิจัยและสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science and Technology)

ซึ่งกำหนดจัดขึ้น ในวันที่ 16-17 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 เวลา 08.00 – 18.00 น. ณ โรงแรมสีมาธานี เพื่อให้การจัดการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติดังกล่าว ผู้ทรงคุณวุฒิได้อ่านบทความ ดังต่อไปนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิได้อ่านบทความ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1. ศาสตราจารย์ ดร.นพ.ธัมมทัตต์ นรรัตน์วันชัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.พิพัฒน์ อมตฉายา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ชันติโกมล
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี รอดจากภัย
5. ดร.ภก.กานต์ วงศ์สุภาสวัสดิ์
6. ดร.ยงยุทธ สวงชม

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และเศรษฐศาสตร์

1. ศาสตราจารย์.สุมาลี สังข์ศรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งโรจน์ พุ่มริ้ว
3. รองศาสตราจารย์ ดร.กฤตกรณ์ ประทุมวงศ์
4. รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพชัย พสุนนท์
6. รองศาสตราจารย์ ดร. ธัญปวีณ์ รัตนพงศ์พร
7. รองศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ วิไลนุช

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
มหาวิทยาลัยหอการค้า

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

8. รองศาสตราจารย์ ประทุมวรรณ อุดมสุวรรณกุล	ข้าราชการบำนาญ
9. รองศาสตราจารย์ บุศย์ วิสุทธิ	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
10. รองศาสตราจารย์ นิตยา สวัสดิพงษ์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
11. รองศาสตราจารย์ วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
12. รองศาสตราจารย์ ดิเรก ทองอร่าม	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระ กุลสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ จันทิก	มหาวิทยาลัยศิลปากร
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพิธาร์ ธนารักษ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภากร ภิญโญอักษรจินดา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดิมา พลัปลี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยพงศ์ พลัปลี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ จันทร์ดี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนสิณี บุญมีศรีสง่า	มหาวิทยาลัยศิลปากร
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงพร หาญสันติ	มหาวิทยาลัยเกษตร
23. อาจารย์ ดร.วรัชพร อารยะพันธ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
24. อาจารย์ ดร.ประไพพิมพ์ สุธีสินนันท	มหาวิทยาลัยศิลปากร
25. อาจารย์ ดร.ปิยพล ไพรจิตร	มหาวิทยาลัยศิลปากร
26. อาจารย์ ดร.จิตพนธ์ ชุมเกตุ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
27. อาจารย์ ดร.สิริชัย ดีเลิศ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
28. อาจารย์ ดร.ปวีณ นราเมธกุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
29. อาจารย์ ร้อยตรี ดร.บุญช่วย แจ่มเวชฉาย	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
30. อาจารย์ ดร. กานต์ ศรีวิภาสติด	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
31. อาจารย์ ดร.ปิยะ นาควัชร	มหาวิทยาลัยบูรพา
32. อาจารย์ ดร.ยุทธภูมิ มีประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
33. อาจารย์ ดร.วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
34. อาจารย์ ดร. เพชรรัตน์ เจริญรอด	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
35. อาจารย์ ดร.พิสิษฐ์ มณีโชติ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
36. อาจารย์ ดร. จุไรรัตน์ ดวงจันทร์	วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า
37. อาจารย์ ดร.สมปอง รักษาธรรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
38. อาจารย์ ดร.ปิยวรรณ สิริประเสริฐศิลป์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
39. ดร.ณรงค์ ศรีเกรียงทอง	บริษัท โมเดิร์นคาสฮอนเตอร์เนชั่นแนลคอสเมติกส์ จำกัด
40. ดร.ธงชัย ทองมา	กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
41. ดร.บุรณิน รัตนสมบัติ	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
42. ดร.กฤษฎา โสภา	บริษัท อำพลฟู้ดส์ โพรเซสซิง จำกัด
43. ดร.ภาณุพันธ์ โอฟารกิจไพบูลย์	บริษัท เอชจีเอสที ประเทศไทย จำกัด

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม
The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

กลุ่มมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และเศรษฐศาสตร์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อุ่นเรือน	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิบูลย์ ล้อมมงคล	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์
3. ดร.พิชัย สารภักดิ์	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์
4. ดร.พีรพงษ์ ตั้งก้องเกียรติ	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. พิจารณาผลงานจากผู้นำเสนอบทความเพื่อนำเสนอแบบบรรยาย หรือ โปสเตอร์
2. ทำรายงานสรุปผลเสนอต่อที่ประชุมกองบรรณาธิการและคณะกรรมการจัดประชุม

สั่ง ณ วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ.2559

(ดร.พิสิษฐ์ ศิริรักษ์)
อธิการบดีวิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

การใช้นวัตกรรมทางสังคมต่อการเสริมสร้างอาชีพให้แก่ชุมชนเพื่อความยั่งยืน

กรณีศึกษา โครงการ "ตู้เย็นข้างบ้าน" ชุมชนเกาะกลาง เขตคลองเตย

Social Innovations for Encourage Career to the Community Economy

A Case Study: Koh Kang Village Khong Toey Bangkok

เดชิต แสงตันชัย* สุรภัทร์ พิไชยแพทย์**

TECHID SANGTANCHAI * SURAPAT BHICHAIBADE**

บทคัดย่อ

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการใช้นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ทางสังคมขององค์กรพัฒนาชุมชน และสำนักงานทรัพย์สิน ต่อการส่งเสริมอาชีพให้กับคนในชุมชน โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้คือ ประธานสมาชิกในชุมชนเกาะกลาง เขตคลองเตย ที่เป็นผู้ดำเนินงานหลักในโครงการ ตู้เย็นข้างบ้าน แรกเริ่มชุมชนได้เกิดเหตุอัคคีภัยส่งผลให้เกิดผลกระทบด้านลบกับทางชุมชน ทั้งเรื่องที่อยู่อาศัย และที่ทำมาหากิน ส่งผลให้ชาวบ้านไม่มีกำลังใจในการใช้ชีวิต ทางสำนักงานทรัพย์สิน และ องค์กรพัฒนาชุมชน ได้เข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมทางสังคมในการดำเนินโครงการตู้เย็นข้างบ้านในการสร้างอาชีพให้กับคนในชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า โครงการตู้เย็นข้างบ้าน นี้จัดทำขึ้นเพื่อสร้างอาชีพให้คนในชุมชนได้มีการร่วมมือกันพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยการปลูกพืชผักสวนครัวโดยใช้พื้นที่อย่างจำกัดให้ได้ประโยชน์สูงสุด เพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน อีกทั้งยังส่งผลให้ชาวบ้านมีความสามัคคี ส่งผลให้ชุมชนเกาะกลาง เป็นพื้นที่เรียนรู้ของชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ในด้านชุมชนจัดการตนเอง

คำสำคัญ : นวัตกรรมสังคม / การสร้างอาชีพ

Abstract

The purpose of this research was to study about social innovation for encourage career to the community economy by The Crown Property Bureau and Community Organizations Development Institute (CODI). The key information of this research was a president in the community that used project "refrigerator side home". In the past this community was fire and had an negative effects such as living trouble and workplace trouble. So the Crown Property Bureau and Community Organizations Development

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

Institute had to give a knowledge about using social innovation for doing "refrigerator side home" project for encourage career to the community.

The findings was found that "refrigerator side home" project had been create for encourage career to make people in the community participate to develop theirs community economy by cultivate by create limit area to highest benefit for making income for the community and also harmony in the community. As above lead to an affect that make the community turns into a learning area of the community , state agency in terms of the community manage themselves

Keywords : Social Innovation, Encourage Career

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันสภาพสังคมเศรษฐกิจในภาคธุรกิจเอกชนของประเทศไทย มีแต่การแข่งขันของเหล่านายทุนหรือบริษัทที่มุ่งเน้นแต่ผลกำไรเพื่อสร้างผลประโยชน์ให้แก่ตนเองและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในธุรกิจเท่านั้น อีกทั้งยังนำเอาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ในการดำเนินงานโดยที่ไม่ได้คำนึงหรือให้ประโยชน์กับชุมชนหรือละแวกใกล้เคียง ส่งผลให้ชุมชนในแต่ละเขตพื้นที่ได้รับผลกระทบทางลบทั้งด้านเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมในถิ่นที่อยู่อาศัย ถึงแม้ว่าจะมีการเกิดขึ้นของผู้ประกอบการทางสังคมที่มุ่งเน้นไปที่การทำธุรกิจที่ก่อเกิดผลประโยชน์ให้แก่ผู้คน ชุมชนหรือสังคมรอบข้าง ก็อาจจะยังไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดชุมชนที่เข้มแข็งได้ หลายๆชุมชนจึงได้หาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวทั้งใน

ด้านเศรษฐกิจและการดำรงชีวิตอยู่ด้วยการพึ่งตนเอง ด้วยเหตุนี้นวัตกรรมทางสังคมจึงเป็นกุญแจสำคัญในการส่งเสริมชุมชนเพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และการอยู่รอดท่ามกลางวิกฤตต่างๆทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคม รวมถึงชีวิตความเป็นอยู่

องค์กรนานาชาติว่าด้วยนวัตกรรมทางสังคมให้ความหมายของ นวัตกรรมสังคม ว่า"ความสามารถที่จะสร้างพฤติกรรมทางสังคมที่แตกต่างไปจากพฤติกรรมแบบเดิมๆทั้งด้านส่วนบุคคลและด้านวิชาชีพ โดยเน้นที่ความสามารถในการแปลงสภาพบทบาท (Role Transformation) และความสามารถที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงสภาพของสถาบันสังคม"(International Forum for Social Innovation,2007) ในส่วนของประเทศไทยนั้น ชื่นฤทัย กาญจนะจิตรา และ วาสนา อิมเอม หลังจากค้นคว้า

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

เอกสารและการสัมภาษณ์นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้สรุปว่า นวัตกรรมสังคม คือ "สิ่งใหม่ๆ ทั้งที่เป็นกระบวนการทางความคิด หรือการสร้างโอกาส หรือการลงมือปฏิบัติ เพื่อแก้ปัญหา หรือเพื่อทำให้สังคมดีขึ้น สิ่งใหม่ๆ นี้รวมถึงการปรับหรือพัฒนาระบบเดิมด้วย (เช่น ฤทัย กาญจนะจิตรา , วาสนา อิ่มเอม , 2546) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข , 2546 :19) หลายๆ องค์การได้ตัดสินใจนำนวัตกรรมทางสังคมไปใช้กับสังคมและชุมชนรอบข้างเพื่อที่จะช่วยพัฒนาความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

ชุมชนเกาะกลาง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันเป็นชุมชนที่มุ่งพัฒนาทางด้านกายภาพ และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยได้รับการช่วยเหลือจากสำนักงานทรัพย์สิน และ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน โดยได้จัดให้มีการใช้นวัตกรรมสร้างสรรค์ทางสังคมให้ความรู้โดยมุ่งเน้นส่งเสริมให้คนในชุมชนมีการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง สร้างอาชีพในครัวเรือน ผลิตสินค้าให้เอง เพื่อลดรายจ่าย เหลือจากนั้นก็นำไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ ซึ่งเป็นโครงการที่เรียกว่า "ตู้เย็นข้างบ้าน" อันเป็นการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง โดยใช้ประโยชน์จากพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด การเพาะเห็ดนางฟ้าภูฐาน เห็ดเป๋าฮื้อ เห็ดหูหนู หรือ พืชผักสวนครัว

ต่างๆ ส่งผลให้ชุมชนเกาะกลาง เป็นพื้นที่เรียนรู้ของชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ในด้านชุมชนจัดการตนเอง โดยมุ่งเน้นเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง อันเป็นรากฐานสำคัญของชุมชนเข้มแข็งที่มีความสามารถ และกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชนได้ด้วยตนเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาถึงการใช้นวัตกรรมทางสังคมของชุมชนในการสร้างรายได้ของชุมชน เกาะกลาง เขต คลองเตย เพื่อศึกษาถึงโครงการ "ตู้เย็นข้างบ้าน" เพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงการใช้นวัตกรรมสร้างสรรค์ทางสังคมของชุมชนจากการดำเนินโครงการ "ตู้เย็นข้างบ้าน" ต่อการเสริมสร้างรายได้ของชุมชน
2. เพื่อศึกษาถึงการใช้นวัตกรรมสร้างสรรค์ทางสังคมโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเข้าใจถึงกระบวนการทำงานของโครงการตู้เย็นข้างบ้านที่ใช้นวัตกรรมสร้างสรรค์ทางสังคมเพื่อการเสริมสร้างอาชีพให้กับคนในชุมชน
2. เพื่อเข้าใจถึงการใช้นวัตกรรมสร้างสรรค์ที่สามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

3. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการดำเนินงานของหมู่บ้านเกาะกลางเขตคลองเตย และชุมชนอื่นๆในปัจจุบันและอนาคต

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
ศึกษาถึงการใช้นวัตกรรมสร้างสรรค์ทางสังคมต่อการสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจให้กับคนในชุมชน โดยการส่งเสริมอาชีพกรณีศึกษา โครงการดำเนินงาน ชุมชนเกาะกลาง เขต คลองเตย
2. ขอบเขตด้านประชากร
ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ผู้ทำโครงการดำเนินงาน บ้าน และ กลุ่มคนในชุมชนเกาะกลาง เขต คลองเตย กรุงเทพมหานคร
3. ขอบเขตด้านพื้นที่
กลุ่มคนในชุมชน เกาะกลาง เขต คลองเตย กรุงเทพมหานคร
4. ขอบเขตด้านเวลา
ระยะเวลาในการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2559

คำถามการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมในชุมชนของคนในชุมชนเกาะกลาง เขตคลองเตยเป็นอย่างไร และก่อให้เกิดรายได้เศรษฐกิจภายในชุมชนอย่างไร
2. รูปแบบการทำโครงการดำเนินงานของบ้านของชุมชน เกาะกลาง เขต คลองเตย โดยใช้ นวัตกรรมทางสังคม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นวัตกรรมทางสังคม คือ แนวคิดใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์มาเพื่อทำประโยชน์ให้กับประชาชน สังคม หรือ ชุมชน สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อปรับปรุงความเป็นอยู่และพัฒนาสภาพเศรษฐกิจของชุมชนหรือสังคมให้ดีขึ้นได้
2. การสร้างอาชีพ คือ การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพให้กับประชาชนที่ว่างงาน ให้มีงานทำและมีรายได้ หรือประชาชนที่มีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพให้พัฒนายิ่งขึ้นทั้งด้านรายได้และทักษะการทำงาน

แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยในอดีตหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง การใช้นวัตกรรมสร้างสรรค์ทางสังคมเพื่อการส่งเสริมรายได้และพัฒนาเศรษฐกิจให้กับคนในชุมชน ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อมาประกอบในการศึกษาดังนี้

ส่วนที่ 1 แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง
แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างอาชีพให้กับชุมชน คำจำกัดความของการสร้างอาชีพให้กับชุมชน คือ การชี้ให้เห็นถึงช่องทางในการทำมาหากิน คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีในการทำงานและการประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพรับจ้างในตลาดแรงงาน หรือปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชน ให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับสภาพสังคมและชุมชน โดย

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม
The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสมดุลในช่วงชีวิต การศึกษาที่ช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถให้มีฝีมือในการประกอบอาชีพ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2538)

แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมทางสังคม คำจำกัดความของนวัตกรรมสังคมมีมากมาย ขึ้นอยู่กับสถาบันที่ให้คำจำกัดความ แต่ใจความสำคัญของนวัตกรรมทางสังคมคือ วิธีการ หลักการ แนวความคิดและโครงสร้างที่เป็นที่ต้องการของสังคม อาทิ ระบบการศึกษา การพัฒนาชุมชน และสุขภาพ รวมไปถึงการเสริมสร้างสังคมที่มีอารยธรรม กล่าวอีกนัยหนึ่ง นวัตกรรมทางสังคมคือนวัตกรรมใหม่ๆทางความคิดที่พัฒนาสังคมและช่วยเสริมสร้างความสามารถทางสังคม (Caulier-Grice ,2010)

นวัตกรรม (Innovation) มีรากศัพท์มาจาก (Innovare) ในภาษาลาติน แปลว่า การทำสิ่งใหม่ขึ้นมา ความสามารถในการใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะและประสบการณ์ทางเทคโนโลยีหรือการจัดการมาพัฒนาและผลิตสินค้าใหม่กระบวนการผลิตใหม่ หรือบริการใหม่ ซึ่งตอบสนองความต้องการของตลาด ความหมายของนวัตกรรมในเชิงเศรษฐศาสตร์คือ การนำแนวความคิดใหม่หรือการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่ แล้วมาใช้ในรูปแบบใหม่ เพื่อทำให้

เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หรือก็คือ "การทำในสิ่งที่แตกต่างจากคนอื่น โดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (Change) ที่เกิดขึ้นรอบตัวเราให้กลายมาเป็นโอกาส (Opportunity) และ ถ่ายทอดไปสู่แนวความคิดใหม่ที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม" (Joseph Schumpeter , 1934)

ส่วนที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สลิลทิพย์ ศิริไพบุลย์ (2554) ศึกษาเศรษฐกิจชุมชนตำบลโนนพลวง อำเภอฉะเชิงเทรา จังหวัด กำแพงเพชร เป็นการศึกษาสภาพโดยทั่วไปของตำบลโนนพลวง อันได้แก่ รายรับ รายจ่าย ภาระหนี้สิน การประกอบอาชีพของแต่ละครอบครัวสภาพเศรษฐกิจของประชากรมุขส่วนใหญ มีรายได้หลักมาจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในเรื่องของเศรษฐกิจชุมชนของตำบลนั้น ยังมีปัญหาอยู่หลายประการ คือ ปัญหาราคาผลิตกต่ำ ต้นทุนการเกษตรสูง ปัญหาการว่างงาน และประชากรในท้องถิ่น ต้องการให้รัฐบาลเข้าไปช่วยเหลือ

นาย อลงกรณ์ คูตระกูล (2553) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีนวัตกรรมทางสังคม ของ Mulgan, Tucker, Ali, and Sanders (2007) และได้กล่าวว่า กระบวนการสร้างนวัตกรรมทางสังคมโดยจำแนกตามภาคส่วน ที่ให้กำเนิดนวัตกรรม

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

สังคม โดยมีภาคส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา
นี้ได้แก่ องค์กรและวิสาหกิจทางสังคม
ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม ภาค
การเมือง ภาครัฐ โดยจะเน้นไปที่องค์กร
ภาครัฐที่จะเริ่มตั้งโครงการนำร่อง จากนั้น
จึงมีการทดสอบ และใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการ
ปฏิบัติ ส่วนขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม
จะเริ่มรณรงค์ให้เห็นคุณค่าของนวัตกรรม
สังคมนั้นๆ จากนั้นจึงนำไปสู่การทำให้ชอบ
ธรรมโดยรัฐ และเปลี่ยนแปลงความเคยชิน
รวมทั้งบรรทัดฐานเดิม สำหรับภาคการเมือง
จะกำหนดเป็นนโยบายและจะประกาศ
เจตจำนงค์ให้ทราบเป็นวงกว้าง ขึ้นต่อมาจึง
นำไปปฏิบัติโดยหน่วยงานราชการ

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ในการทำวิจัยเรื่องการใช้นวัตกรรมทาง
สังคมต่อการเสริมสร้างอาชีพให้แก่ชุมชน
เพื่อความยั่งยืน กรณี ศึกษาโครงการตู้เย็น
ข้างบ้าน ชุมชน เกาะกลาง เขตคลองเตย ใน
ครั้งนี้ เป็น วิ จ ย เชิง ค ุ ณ ภ า พ
(Qualitative Research) ใช้การวิจัยเอกสาร
(Documentary Research) และงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง รวมถึงการศึกษาข้อมูลจาก
ภาคสนาม (Field Study) และการอ้างอิง
ต่อเนื่องปากต่อปาก (Snowball Sampling)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้คือ
กลุ่มคนในชุมชนเกาะกลาง เขตคลองเตย
กรุงเทพมหานคร และผู้ดำเนินโครงการ

ตู้เย็นหลังบ้าน ผู้วิจัยเลือกผู้ให้สัมภาษณ์โดย
การใช้หลักการเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก โดย
เลือกเชิงทฤษฎี ลักษณะของวิธีการนี้ผู้วิจัย
ไม่กำหนดลักษณะเฉพาะของผู้ให้สัมภาษณ์
ไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์สามารถให้
ข้อมูลได้เท่าที่ผู้วิจัยกำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้ข้อมูลการ
สัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview
) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครอบคลุม
มากที่สุด โดยคำถามจะมีลักษณะของ
คำถามปลายเปิด (Open-ended
Question) ให้อิสระในการที่ผู้ตอบคำถาม
การวิจัยสามารถแสดงความเห็นได้อย่าง
อิสระ
2. เอกสารจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ผู้วิจัยได้ทำ
การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและ
แนวคิดต่างๆ เกี่ยวกับการเป็นองค์กรรัฐที่ใช้
นวัตกรรมทางสังคม รวมถึงข้อมูลการทำ
โครงการตู้เย็นข้างบ้าน ของ ชุมชนเกาะ
กลาง เขต คลองเตย
3. อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสัมภาษณ์ สมุดจด
บันทึก ปากกา เครื่องบันทึกเสียง

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือข้อมูล

การตรวจสอบความเชื่อมั่นของข้อมูลนั้นใช้
การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Data
Triangulation) โดยตรวจสอบด้านข้อมูลใน
เรื่องของเวลา สถานที่ และตรวจสอบด้าน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ผู้วิจัยว่าได้ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนอย่างไร หากข้อมูลที่ได้มา แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์หาค่าเป็นข้อมูลที่ตรงกันหรือไม่อย่างไร หากข้อมูลที่ได้มาไม่ตรงกัน ควรทำการสัมภาษณ์ใหม่อีกครั้ง โดยเปลี่ยนเรื่องช่วงเวลาเพื่อเป็นการยืนยันและข้อสรุปนั้นให้เกิดความชัดเจน ส่วนข้อมูลที่เกิดไม่น่าเชื่อถือจะไม่นำมาใช้ และถ้าได้ข้อมูลไม่พอจะทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้สมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การใช้นวัตกรรมสร้างสรรค์ทางสังคมต่อการสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษา โครงการตู้เย็นข้างบ้าน ชุมชนเกาะกลาง เขตคลองเตย จังหวัด กรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือบทความ เอกสาร งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นพื้นฐานในการดำเนินการศึกษาวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่อให้ทราบถึงการใช้นวัตกรรมทางสังคมแบบเพื่อการเสริมสร้างอาชีพให้ชุมชนและสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน

2. การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ

ผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก คือกลุ่มเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ชุมชนโดยใช้การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ จะทำการวิเคราะห์ไปพร้อมๆ กับการเก็บข้อมูล โดยในแต่ละครั้งที่เข้าไปเก็บข้อมูลผู้วิจัยจะรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกหรือการจดเทปบันทึกเสียง มาจัดแยกเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นต่างๆ พิจารณาข้อมูลที่ได้ในแต่ละครั้งว่ามีความสมบูรณ์เพียงพอที่จะตอบคำถามได้หรือไม่ และหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์มากที่สุด

2. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยวิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Description Analysis) โดยจะมีการวิเคราะห์ข้อมูลและบันทึกข้อมูลอย่างละเอียด จากการสัมภาษณ์และสังเกต จากนั้นทำไปจัดเป็นหมวดหมู่ แยกประเภท และวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวคิดและทำการสรุป

3. นำข้อสรุปไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อความถูกต้องและครบถ้วน จากนั้นจึงจัดทำเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง “การใช้นวัตกรรมทางสังคมต่อการเสริมสร้างอาชีพให้กับชุมชนเพื่อความยั่งยืน กรณีศึกษา โครงการตุ๋นข้าวบ้าน ชุมชนเกาะกลาง เขต คลองเตย ในครั้งนี้เป็น วิจัย เชิง คุณ ภาพ (Qualitative Research) งานวิจัยดังกล่าวนี้ พบว่า

1.รูปแบบการใช้นวัตกรรมทางสังคมในการส่งเสริมอาชีพโดยการทำโครงการตุ๋นข้าวบ้านของคนในชุมชน เกาะกลาง เขต คลองเตย จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับ คุณ ป้า เต็ม หนึ่งในประธานสมาชิกในชุมชนที่ดำเนินโครงการตุ๋นข้าวบ้านร่วมกับสำนักงานทรัพย์สินและสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มาเป็น เวลา 5 ปี นับตั้งแต่แรกเริ่มหลังจากเกิดเหตุการณ์ไฟไหม้ชุมชน ที่ทำให้ชาวบ้านสูญเสียทรัพย์สินกันไปหลายบ้านเรือน สาเหตุที่เริ่มทำโครงการก็คือ เนื่องจากหลังจากที่ไฟไหม้ชุมชนทำให้คนในชุมชนจนทำให้ชาวบ้านไม่มีที่อยู่อาศัย สำนักงานทรัพย์สินจึงได้ทำการฟื้นฟูที่อยู่อาศัย พร้อมกับหาแนวคิดหรือแนวทางที่จะทำให้คนในชุมชนกลับมามีกำลังใจในการใช้ชีวิตต่อก็เลยได้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการนำนวัตกรรมทางสังคมมาใช้ในการดำเนินโครงการ ตุ๋นข้าวบ้านมาใช้กันในชุมชน เพื่อที่จะทำให้ชุมชนมีจุดมุ่งหมายในการสร้างอาชีพและพัฒนา

ความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้นและยังสามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งโครงการนี้คือการปลูกพืชผักสวนครัว ในพื้นที่บริเวณรอบบ้านที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ได้ประโยชน์สูงสุด เริ่มต้นด้วยการให้ความรู้ในเรื่องการเพาะปลูกกับคนในชุมชน และจัดการประชุมประจำสัปดาห์เพื่อให้ชาวบ้านได้เจอกันเพื่อเพิ่มความสนิทสนมให้มากขึ้นกับคนในชุมชนและทางสำนักงานทรัพย์สินและสถาบันพัฒนาชุมชนเองโดยได้จัดให้มีการให้ทุกครัวเรือนนำอาหารมากินร่วมกันบ้านละ 1-3 อย่างทำให้ชาวบ้านได้ใช้เวลาร่วมกันเป็นประจำต่อมาเป็นการสอนให้คำนึงถึงวิธีการจัดสรรพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติที่มีอย่างจำกัดให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูกให้ได้ประสิทธิภาพมากที่สุด โดยให้คนในชุมชนคำนึงถึงเรื่องของพื้นที่ และทรัพยากรธรรมชาติที่จะสามารถสร้างประโยชน์ให้กับการเพาะปลูกได้ จึงได้มีการใช้พื้นที่ว่างเปล่าอันน้อยนิดในการทำตุ๋นปลูกเห็ดในแต่ละบ้านเป็นขั้นๆเพื่อสร้างพื้นที่การปลูกพืชจำพวกเห็ดเพื่อบริโภคและสร้างรายได้ อีกทั้งยังมีการทำปุ๋ยหมักโดยการนำใบไม้แห้งหรือหญ้าแห้งนำมาผสมกับหัวเชื้อจุลินทรีย์ละหมักทิ้งไว้ประมาณ 2-4 สัปดาห์ถึงนำมาใช้ได้ หมักชีวภาพเพื่อนำมาใช้รดน้ำต้นไม้ และใช้เป็นส่วนประกอบของน้ำยาอเนกประสงค์ ทั้งนี้ก็เพื่อเพิ่มการลด

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ค่าใช้จ่ายของคนในชุมชน ทำให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยพืชผักที่ปลูกนั้นส่วนมากจะเป็น โหระพา กะเพรา ตะไคร้ ผักบุ้งจีน และที่พิเศษมากที่สุดก็คือ เห็ดนางฟ้าภูฐาน เห็ดเป๋าฮื้อ เห็ดหูหนู สุดท้ายด้วยการสอบถามถึงคำจำกัดความของคำว่า "นวัตกรรมทางสังคม" ผู้ได้รับการสัมภาษณ์กล่าวว่า คือการที่องค์กรได้เข้ามาช่วยเหลือชุมชนโดยใช้ความรู้ในการพัฒนาที่แปลกใหม่สร้างสรรค์เพื่อให้คนในชุมชนได้มีการพัฒนาและการใช้ชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งพากันและกันได้ระหว่างองค์กรกับภาคชุมชน

2. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการศูนย์ข้างบ้าน ชุมชนเกาะกลาง เขตคลองเตย จังหวัด กรุงเทพมหานคร

1) ปัญหาด้านการเพาะปลูก ชาวบ้านเมื่อเริ่มดำเนินโครงการเริ่มแรกก็มีปัญหาในเรื่องของการทดลองปลูกเห็ดออกมาจะไม่ตรงตามมาตรฐาน เพราะดอกเห็ดมีอาการหงิกงอ โดยเฉพาะเห็ดนางฟ้าภูฐานหลังจากทราบปัญหว่าเกิดจากมีลมโกรกในซุ้มเพาะมากเกินไป ชาวบ้านจึงได้ทำการลดการระบายอากาศในซุ้มไม่ให้ลมโกรกทำให้ที่เพาะมีความชื้นมากขึ้นซึ่งส่งผลต่อผลผลิตโดยตรง

2) ปัญหาด้านบุคลากรในชุมชน การทำโครงการศูนย์ข้างบ้าน หลาย

ครัวเรือนไม่ได้ใส่ใจในโครงการนี้แต่แรก ส่งผลให้ไม่มีความรู้และความสามารถในการทำซุ้มและการดูแลการเพาะเห็ดเท่าที่ควรส่งผลให้ต้องมีการอบรมให้ความรู้จากองค์กรพัฒนาชุมชน และสำนักงานทรัพย์สินอยู่เสมอ

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง 'การใช้นวัตกรรมทางสังคมต่อการเสริมสร้างอาชีพให้แก่ชุมชนเพื่อความยั่งยืน กรณีศึกษา โครงการศูนย์ข้างบ้าน ชุมชน เกาะกลาง เขตคลองเตย' ผู้วิจัยสามารถสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้ ตามจุดประสงค์การศึกษาดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. การใช้นวัตกรรมสร้างสรรค์ทางสังคมของชุมชนจากการดำเนินโครงการ "ศูนย์ข้างบ้าน" ต่อการส่งเสริมรายได้ชุมชน สรุปได้ดังนี้ ชุมชนเกาะกลาง เขต คลองเตย ได้รับการช่วยเหลือจากสำนักงานทรัพย์สินและองค์กรพัฒนาชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินโครงการศูนย์ข้างบ้าน ซึ่งเป็นการเพาะปลูกพืชผักสวนครัวโดยการจัดพื้นที่การเพาะปลูกอย่างสร้างสรรค์ให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุดด้วยการทำซุ้มเพาะเห็ดเป็นชั้นๆที่ใช้พื้นที่ไม่มากแต่ได้ผลผลิตเยอะ โดยแต่ละกระบวนการมีการใช้นวัตกรรมสร้างสรรค์ใน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

การเพาะปลูกเช่นมีการใช้น้ำหมักและปุ๋ยหมักที่ทำมาจากทรัพยากรธรรมชาติที่หาได้ภายในชุมชนเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการผลิตและนำผลผลิตไปขายให้กับหลายๆองค์กร ทั้ง สำนักงานทรัพย์สิน อสังหาริมทรัพย์ชุมชน และ บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ เพื่อสร้างรายได้ให้ชุมชน

2. การใช้นวัตกรรมสร้างสรรค์ทางสังคมโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน สรุปได้ดังนี้ เนื่องจากองค์กรพัฒนาชุมชน และสำนักงานทรัพย์สินเล็งเห็นถึงปัญหาของคนในชุมชนจึงทำให้พวกเขาได้นำโครงการดูเย็นข้างบ้าน มาใช้กับคนในชุมชนโดยเริ่มด้วยการให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการและมีการสอนพื้นฐานในการเพาะปลูกและเสนอที่จะรับซื้อผลผลิตการเกษตรของคนในชุมชนเพื่อให้คนในชุมชนเกิดความสนใจและเข้าร่วมโครงการเพื่อเสริมสร้างอาชีพและรายได้ที่ส่งผลให้คนในชุมชนสามารถดูแลตนเองและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ในชุมชนภายในชุมชนร่วมกันส่งผลให้คนในชุมชน มีงานทำเป็นหลักแหล่ง มีความเป็นอยู่ที่มั่นคงและยั่งยืน ส่วนในเรื่องปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการดำเนินโครงการ จะเป็นเรื่องของผลผลิตที่มีข้อบกพร่องไม่ตรงตามความต้องการของตลาด และปัญหาของบุคลากรในชุมชนที่ไม่มีความรู้เพียงพอในการดำเนินงาน เนื่องจากการทำโครงการมีความ

ยากและซับซ้อนในเรื่องของการดูแลผลผลิตด้วยการดำเนินโครงการของคนในชุมชนโดยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานรัฐ ส่งผลให้ชุมชนเกาะกลาง เป็นพื้นที่เรียนรู้ของชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ในด้านชุมชนจัดการตนเอง โดยมุ่งเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน สู่การเป็น "สวนเห็ดคนเมือง" ที่สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชนได้ด้วยตนเอง

อภิปรายผลการวิจัย

หมู่บ้านเกาะกลาง เขต คลองเตย กรุงเทพมหานคร มีกระบวนการเกิดนวัตกรรมทางสังคมโดยเริ่มจากการเรียนรู้กระบวนการดำเนินโครงการดูเย็นข้างบ้านจากหน่วยงานภาครัฐ การทำซ้ำ การจัดสรรพื้นที่ในการเพาะปลูก เพื่อสร้างอาชีพให้กับคนในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างอาชีพของ วิมล ชาญชนบท (2555) ได้ให้ความหมายของการสร้างอาชีพให้กับชุมชนไว้ว่าการชี้ให้เห็นถึงช่องทางในการทำมาหากิน คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความรู้ทักษะและเจตคติที่ดีในการทำงานและการประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพรับจ้างในตลาดแรงงาน หรือปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชน ให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับสภาพสังคมและชุมชน โดยส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสมดุลในช่วงชีวิต การศึกษาที่

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถให้มีฝีมือในการประกอบอาชีพ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2538 :7) โดยการรวมกลุ่มในชุมชนจัดตั้งเป็น “สวนเห็ดคนเมือง” ด้วยการเพาะปลูกและจำหน่ายผลผลิตนำมาซึ่งรายได้ที่นำมาพัฒนาชุมชน ซึ่งส่งผลให้ชุมชนมีความแข็งแกร่ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยการใช้นวัตกรรมทางสังคมในการดำเนินโครงการดูเินข้างบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด นวัตกรรมทางสังคมของ (Caulier-Grice ,2010) ที่กล่าวไว้ว่า นวัตกรรมทางสังคม คือวิธีการ หลักการ แนวความคิด ที่เป็นที่ต้องการของสังคม อาทิ ระบบการศึกษา การพัฒนาชุมชน และสุขภาพ รวมไปถึงการเสริมสร้างอารยธรรมหรืออีกนัยหนึ่ง คือ นวัตกรรมใหม่ๆทางความคิดที่สามารถพัฒนาสังคมและช่วยเสริมสร้างความสามารถทางสังคม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะงานวิจัยสำหรับชุมชนที่ต้องการนำนวัตกรรมทางสังคมมาใช้ ควรจะศึกษาการใช้ นวัตกรรมทางสังคมของโครงการ ดูเินข้างบ้าน ของชุมชน เกาะกลาง เขตคลองเตย ก่อนที่จะดำเนินการเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ และทราบถึงการรวมกลุ่มคนในชุมชนเพื่อทำให้เกิดรายได้ทางเศรษฐกิจและการ

พัฒนาที่ยั่งยืนโดยมุ่งเน้นไปที่การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนโดยการสร้างอาชีพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่นำนวัตกรรมสร้างสรรค์ทางสังคมไปใช้ เพื่อประโยชน์ให้กับตัวผู้ประกอบการและชุมชนหรือสังคมรอบข้าง เช่น การสร้างอาชีพให้กับคนในชุมชน ซึ่งเป็นแนวคิดที่สามารถพัฒนาชีวิตให้กับคนในชุมชนหรือสังคมได้

บรรณานุกรม

Caulier-Grice, J. (2010). Social innovation

exchange. Retrieved September 1, 2010, from <http://socialinnovator.info/blog/social-innovator/what-social-innovation>

Joseph Schumpeter (1934) The theory of

economic Development : Technological Innovation from:<http://compaso.eu/wp-content/uploads/2013/01/Compaso2012-32-Croituru.pdf>

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (2556)

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

โครงการสำคัญ ชุมชนเกาะกลาง

con/Exer751409/2556/Exer2556

เขตคลองเตยกรุงเทพมหานคร

_no98

สืบค้นจาก

อลงกรณ์ คูตระกูล (2553) นวัตกรรมสังคม :

[http://www.crownproperty.or.th/](http://www.crownproperty.or.th/post/ชุมชนเกาะกลาง-เขต)

กรณีศึกษาโครงการท้องถิ่นในเขต

post/ชุมชนเกาะกลาง-เขต

ภาคเหนือของประเทศไทย สืบค้น

คลองเตย-กรุงเทพมหานคร

จาก

วิมล ชาญชนบท (2555) ทฤษฎีการพัฒนา
แนว

<http://libdcms.nida.ac.th/thesis6/2553/b166474.pdf>

ทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา

อาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนใน

ภาคกลาง สถาบันพัฒนาการศึกษา

นอกระบบและการศึกษาตาม

อัธยาศัยภาคกลาง สำนักงาน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สืบค้น

จาก

<http://www.crnfe.ac.th/research.pdf>

ชินุทัตย์ กาญจนะจิตรา , วาสนา อิ่มเอม
(2546)

น วิ ต ก ร ร ม สั ง ค ม : ก า ร ใ ห้

ความหมายและลักษณะกิจกรรมใน

ประเทศไทย สถาบันวิจัยระบบ

สาธารณสุข

สถิตทิพย์ ศิริไพบูลย์ (2554) วิจัยเศรษฐกิจ
ชุมชน

ตำบล โนนพลวง อำเภอลานกระบือ

จังหวัดกำแพงเพชร สืบค้นจาก

<http://library.cmu.ac.th/faculty/e>

